

De zomer:

Herinnert u zich afgelopen zomer nog?

Inleiding

Praktijkervaringen zomercomfort:

De ervaringen

Methoden voor inzicht in temperatuuroverschrijding

- TO_{juli}
- Dynamische berekening

Maatregelen ter voorkoming van oververhitting

Wat zeggen bewoners?

- Zeer ontevreden!
- Onleefbaar!
- Ik stap naar de huurcommissie!
- Huurverlaging!

Actie bewoner :
Geen zonwering maar airco!
Extra energiegebruik door gebruik van airco's en ventilatoren!

Waar ging het fout?

Het klimaat

Top 10 zonnigste jaren in 100 jaar

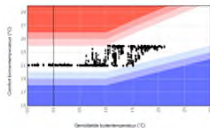
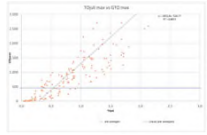
Rang	Jaar	Aantal zonuren
1	2018	2022,0
2	2003	2021,7
3	1959	1982,1
4	1947	1877,7
5	2015	1856,4
6	2009	1837,9
7	1949	1822,4
8	1995	1814,0
9	2016	1811,9
10	1976	1808,7

Waarden geldend voor De Bilt.
Top 10 zonnigste jaren in De Bilt sinds 1901. Dit jaar voert nu de lijst aan.

Beoordeling temperatuuroverschrijding

- TO_{juli}
- GTO (alternatief voor TO_{juli} in bouwregelgeving)
- ATG (Methodiek Stroomversnelling)

BENG!

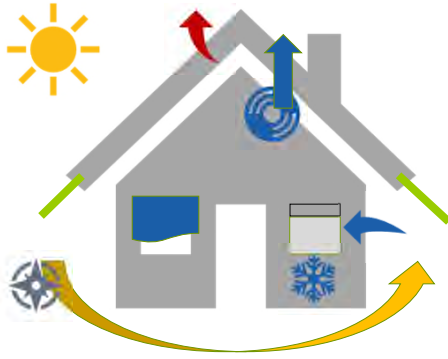

Oververhitting: grenswaarde TO_{juli}

- Invoering grenswaarde (nieuwbouw): gelijk met BENG-eisen
- Indicatiegetal
 - vangneteis in BB: $TO_{juli} \leq 1,0$
 - alleen indien geen koeling
- Aandachtspunten:
 - indicatie door gemiddelde over rekenzone
 - schijn dat woning voldoet aan verwachtingen bewoner
- Discussie:
 - voor realistisch advies: echte TOB nodig

Handelingsperspectief bij $TO_{JULI} > 1,0$

- Aanpassen oriëntatie gebouw
- Aanpassen gevelopeningen (oriëntatie en afmeting)
- Overstek of vaste zonwering
- Beweegbare zonwering (type en kleur – zie vervolg)
- Zonwerend glas
- Ventilatieve koeling (zomernacht ventilatie)
- Ventilatiesysteem (in rekenwaarde?)
- Toch actieve koeling?

Voorbeeld TO - hoogbouw

Geen maatregelen (standaard ZTA = 0,3):

	Noordwest	Zuidoost	Zuidwest	BENG-resultaten
Appartement 1	2,35	1,09	0,69	BENG 1 51,1 kWh/m ²
Appartement 2	0,33	0,98	-	BENG 2 24,2 kWh/m ²
Appartement 3	-	0,26	1,56	BENG 3 40 %
Appartement 4	-	0,30	-	
Appartement 5	0,25	-	0,42	

Bron: Lente-akkoord

Voorbeeld Vlietpoort:

Extra zonwerend glas (ZTA = 0,20):

	Noordwest	Zuidoost	Zuidwest	Geen maatregelen	+ extra zonwerend glas
Appartement 1	0,77	0,60	0,69	BENG 1 51,1 kWh/m ²	54,4 kWh/m ²
Appartement 2	0,33	0,98	-	BENG 2 24,2 kWh/m ²	24,3 kWh/m ²
Appartement 3	-	0,26	0,26	BENG 3 40 %	40 %
Appartement 4	-	0,30	-		
Appartement 5	0,25	-	0,42		

Bron: Lente-akkoord

Voorbeeld Vlietpoort:

Extra zonwerend glas (ZTA = 0,20):

	Noordwest	Zuidoost	Zuidwest
Appartement 1	0,77	0,60	0,69
Appartement 2	0,33	0,98	-
Appartement 3	-	0,26	0,26
Appartement 4	-	0,30	-
Appartement 5	0,25	-	0,42

Bron: Lente-akkoord

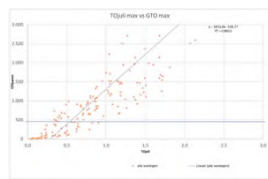

Gewogen Temperatuuroverschrijding (GTO)

Alternatief voor eis TO_{juli} : beoordeling GTO

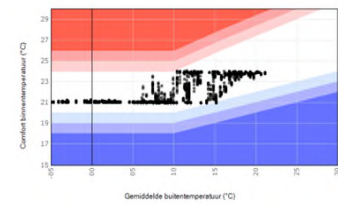
- 'spelregels' en randvoorwaarden GTO-berekening worden vastgelegd
- Eis: GTO < 450 uur

	TO_{juli}	GTO
Rekenmethode	NTA 8800	Dynamisch rekenmodel
Kenmerk berekening	Statisch	Dynamisch
Invoer	Gebouwniveau	Ruimteniveau

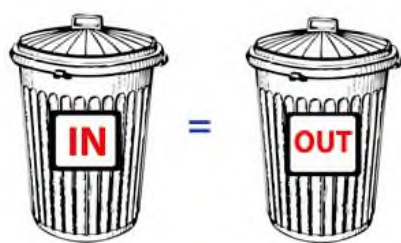

ATG (Methodiek Stroomversnelling)

- Betere voorspeller praktijk
- Dynamische rekenmethode
- Vastleggen uitgangspunten
 - Interne warmtelast
 - Spuivoorzieningen
 - Klimaat
 - ...
- Vergelijkbaarheid rekenresultaten!
- Klassen risico temperatuuroverschrijding
 - Acceptabel
 - Goed
 - Zeer goed

Let op: rekenmodellen!

Voorkomen temperatuuroverschrijding (1)

Hoe?

- Voorkom toetreding warmte (interne warmtelast / zontoetreding)
 - Zonwering
 - Overstek
 - Zonwerende beglazing
 - Energiezuinige apparatuur
 - Gebouwonwerp/ oriëntatie

Voorkomen temperatuuroverschrijding (2)

Hoe?

- Warmte afvoeren
 - Ventilatie
 - Spuien
 - Zomernachtventilatie
 - PCM

Voorkomen temperatuuroverschrijding (3)

Hoe?

- Bewust gebruik
 - Gebruik voorzieningen op de juiste momenten
 - Aanpassen activiteit en kleding bij warme momenten
 - Maak gebruik van accumulerend vermogen gebouw

Gebied

- Minder bestrating
- Meer groen (sedumdak, bomen, ...)

Conclusie

- Meer (reden tot) klachten als gevolg van oververhitting
- Meer focus op de zomercomfort benodigd in voortraject
- Energiebesparing → Isoleren → Luchtdichtbouwen → Ventileren → Voorzieningen treffen om oververhitting te voorkomen
- Geïsoleerde woning houdt warmte maar ook “koude” beter vast dus voorkom dat warmte overmatig binnenkomt
- Maatregelen voor zomercomfort wordt nieuwe “standaard” voor de bouw
- Comfort niet voor iedereen gelijk maar te onderscheiden in verschillende klassen

